

En del av NDT-styrelsen.

Hatälskad surströmming.

Några av medlemmarna vid middagsbordet.

DT besöker Norrbottens Dövas Teckenspråksförening

Artikelserien Landet runt fortsätter. Den här gången besöker vi Sveriges nordligaste dövförening och äter surströmming. Den starkt luktande rätten går inte hem hos alla medlemmar.

Surströmmingsmiddagen är en gammal tradition för Norrbottens Dövas Teckenspråksförening (NDT, bildad 1942 under ett annat namn). Den 18 augusti 2018 är inget undantag. 13 personer har anmält sig till tillställningen. De förbereder sig för fullt inför middagen. På bordet läggs en regnbågsfärgad duk.

– I dag har vi en riktig Pridefest! säger styrelseledamot Dick Kemi leende.

Snart öppnas surströmmingsburkarna och lukten sprider sig i föreningshuset i Öjebyn nära Piteå.

Maud Isacson från Boden hade inte ätit surströmming på 38 år. Nu ville hon ge fisken en ny chans.

– Jag tänkte att jag kanske skulle ändra mig i dag och tycka att surströmmingen var god. Men nej, det hjälpte inte. Det är inget för mig, säger hon och ler.

Malte Mattsson från Luleå tycker däremot om fisken. Det ska vara hel strömming, inte filé.

– Den hela strömmingen har en kraftigare smak, berättar han.

Ett alternativ erbjuds under middagen: köttbullar, något som drygt hälften av deltagarna väljer att äta.

Makarna Bengt och Margit Wernesjö från Älvsbyn är två av deltagarna. De har varit medlemmar hos NDT i åtskilliga år. För dem är dövföreningen viktig – det är där de kan träffa andra döva.

Trots sin lilla storlek (NDT har drygt 60 medlemmar som bor lite utspridda i Norrbotten) har föreningen aldrig behövt ställa in sina aktiviteter på grund av för få anmällda.

– Det säger väl något om hur viktig föreningen är för medlemmarna, vilket gläder oss, säger ordförande Åsa Henningsson som också till vardags är ordförande för SDR.

En utmaning är dock enligt henne att det inte är så lätt för icke bilburna medlemmar att ta sig till Öjebyn med tanke på de långa avstånden i Norrbotten. Bussarna går inte på helger och medlemmar som är äldre eller har dövblindhet beviljas inte

alltid ledsagare eller färdtjänst. En annan utmaning är enligt styrelseledamot Dick Kemi och sekreterare Maja Sundvall att medlemsgruppen blir äldre och mindre. De flesta medlemmar är cirka 50-60 år gamla. Var är de yngre?

– Hörselhabiliteringen i Norrbotten har statistik som visar att antalet nyinskrivna barn och ungdomar med hörselnedsättning är drygt 200 under en tioårsperiod. Om vi säger att 20-40 av dem är döva, vilket är lågt räknat, så finns det en stor grupp som vi inte känner till. Hur hittar vi dem? säger Åsa Henningsson.

Samtidigt vill hon lyfta fram allt det positiva med Norrbotten. Arbetsmarknaden är återigen blomstrande på vissa håll, i t.ex. Kiruna, och det finns ett tekniskt universitet i Luleå med gott renommé. Hon hoppas att på sikt vill döva flytta till Norrbotten för att arbeta eller plugga där.

Sofia Nilsson, ledamot i styrelsen, är glad över att Jonas Brännvall numera sitter i styrelsen. Han är född och uppväxt i Norrbotten. Nu bor och arbetar han huvudsakligen i Stockholm.

– Han är driftig, säger Sofia Nilsson.

Hur kommer det sig att du, Jonas, vill sitta som suppleant i styrelsen?

– Det är ett bra sätt för mig att komma hem oftare.

Vad hoppas du kunna bidra med?

– Att tänka bredare och nytt om hur vi kan bli fler medlemmar och sudda bort fördomar om det mörka, kalla och myggrika Norrbotten.

Hur kan ni bli fler medlemmar?

– Bra fråga. Ett sätt är att ta reda på hur hörselvården arbetar. Ett annat sätt är att bidra till ökad rörlighet. Nu åker döva som bor i Norrland ofta söderut till dövrelaterade aktiviteter, hur får vi döva som bor i södra Sverige att åka norrut också?

TEXT OCH FOTO: NICLAS MARTINSSON

Läs tidigare delar i Landet runt-serien på dovastidning.se